

PATVIRTINTA

Senosios Varėnos Andriaus Ryliškio pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2023 m. lapkričio 24 d.
įsakymu Nr. V-114

VARĖNOS R. SENOSIOS VARĖNOS ANDRIAUS RYLIŠKIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Varėnos r. Senosios Varėnos Andriaus Ryliškio pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nuostatomis.

2. Aprašas skirtas korupcijos prevencijai ir korupcijos pasireiškimo galimybės Mokykloje mažinti, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės darbuotojų veiklos užtikrinimui.

3. Aprašas nusako Mokyklos darbuotojų pareigas, veiksmus ir atsakomybę, susidūrus su korupcinio pobūdžio veiksmais.

4. Pagrindinės vartojamos sąvokos:

4.1. Korupcija – darbuotojo tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui, kai tai daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi, viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus, taip pat tarpininkavimas darant nurodytas veikas.

4.2. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas, tarnybinių pareigų neatlikimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmeninės naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į darbuotojo veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

4.3. Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas, šalinimas sudarant ir įgyvendinant tam tikrų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims, siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

4.4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir pravarčių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme.

5. Darbuotojai, vykdydami savo pareigybės aprašyme numatytas funkcijas, dalyvaujantys sprendimų, susijusių su patalpų paslaugos sutarčių sudarymu, viešųjų pirkimų organizavimu, mokinių priėmimo į Mokyklą organizavimu, ir vykduantys šių procesų priežiūrą, privalo vykdyti funkcijas nešališkai ir objektyviai.

6. Mokyklos darbuotojas turi neprovokuoti ir nereikalauti duoti ar pažadėti duoti kyši/dovaną ir elgtis taip, kad savo elgesiu nesudarytų įspūdžio, jog yra provokuojama ar reikalaujama duoti, pažadėti duoti kyši/dovaną ar susitarti dėl kyšio davimo už tiesioginių ar netiesioginių darbo pareigų (nepriklausomai nuo to, ar nurodoma konkreti veika ir nuo to, ar ji yra teisėta ar neteisėta) atlikimą ar neatlikimą praeityje ar ateityje. Kyšiu laikomas bet kokios turtinės ar

kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui (materialios ar nematerialios, turinčios ekonominę vertę rinkoje ar tokios vertės neturinčios) forma išreikštas neteisėtas ar nepagrįstas atlygis už pageidaujamą darbuotojo teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą vykdant įgaliojimus. Mokyklos darbuotojas taip pat turi savo elgesiu nesudaryti įspūdžio, kad provokuoja ar reikalauja atlikti kitą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, kaip ji suprantama vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, bei tokios veikos neatlikti.

7. Mokykloje netoleruojami atvejai:

7.1. kai darbuotojai reikalauja ir/ar priima tiesiogines ir netiesiogines dovanas ar paslaugas iš darbuotojų, mokinių, jų tėvų, jei tai įtakoja gaunančiųjų dovanas ar paslaugas sprendimus. Vykdydami savo pareigas darbuotojai negali priimti dovanų, pinigų ar neatlygintinų paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų, ypač jei tai paveiks jų sprendimus. Šis draudimas netaikomas, kai siūlomi tik simboliniai dėmesio ir pagarbos išraiškos ženklai – suvenyrai ar daiktai, reklamuojantys Mokykloje apsilankiusių asmenų veiklą, Mokyklos svečių, mokinių, jų tėvų gėlės ir kitos dovanos, kurios negali įtakoti jas gaunančiojo sprendimų ir/ar veiksmų;

7.2. kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu ar mėginimu daryti neteisėtą poveikį Mokyklos bendruomenės nariui dėl daromų teisės pažeidimų.

II SKYRIUS

ELGESYS SISUDŪRUS SU KORUPCINIO PABŪDŽIO VEIKLA

8. Mokyklos darbuotojas, gavęs pasiūlymą priimti kyšį, privalo:

8.1. nepriimti kyšio, nepriklausomai nuo jo vertės;

8.2. padaryti pokalbio garso, vaizdo įrašą, jei turi tam priemonės ir tam yra galimybė. Jei tokios galimybės nėra, įsidėmėti siūlančiojo duoti kyšį veiksmus;

8.3. aiškiai pareikšti ir savo elgesiu parodyti asmeniui, kad netoleruoja tokio elgesio;

8.4. paaiškinti interesantui, kad jo veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstami ir užtraukti baudžiamąją atsakomybę;

8.5. įspėti asmenį, kad apie kyšio siūlymą bus informuotas tiesioginis vadovas, Mokyklos direktorius, gali būti informuota Varėnos r. savivaldybės tarybos antikorupcijos komisija, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) arba kita ikiteisminio tyrimo įstaiga (pavyzdžiui, policija);

8.6. jei yra galimybė, neleisti asmeniui pasišalinti ir skubiai telefonu informuoti tiesioginį vadovą ar už korupcijos prevenciją atsakingą asmenį, gali informuoti Varėnos r. savivaldybės tarybos antikorupcijos komisiją, STT 24/7 karštosios linijos telefono numeriu (8-5) 2663333, elektroniniu paštu: pranesk@stt.lt;

8.7. su pasiūlymu paimti kyšį susidūręs Mokyklos direktorius nedelsiant informuoja tiesioginį vadovą ir STT pareigūnus.

9. Asmeniui padavus kyšį (pavyzdžiui, palikus, padavus su kitais daiktais), Mokyklos darbuotojas privalo neimti kyšio į rankas ir atlikti aukščiau nurodytus veiksmus.

10. Gavęs pasiūlymą paveikti kitą darbuotoją, kad šis atitinkamai veiktų ar neveiktų, privalo nepriimti pasiūlymo ar kyšio už pažadą paveikti kitą darbuotoją ir atlikti aukščiau nurodytus veiksmus.

11. Jei kyšis buvo pasiūlytas, pažadėtas arba reikalavimas ar grasinimas atlikti tam tikrus veiksmus (nepriklausomai nuo to, jie teisėti, ar ne) buvo perduotas el. paštu, telefonu ar kitomis ryšio priemonėmis (pavyzdžiui, socialinių tinklų paskyrose), Mokyklos darbuotojas privalo:

11.1. imtis priemonių išsaugoti įrodymus: neištrinti el. pašto laiškų, trumpųjų žinučių. Esant galimybei, daryti garso, vaizdo įrašus su neteisėtą atlygį siūlančiu asmeniu;

11.2. jei neteisėtas atlygis buvo atsiųstas anonimiškai kaip pašto siunta ar per kurjerį, padaryti siuntos išpakavimo ir siuntos turinio nuotraukas;

11.3. informuoti tiesioginį vadovą, Mokyklos direktorių arba Varėnos r. savivaldybės tarybos antikorupcijos komisiją, STT.

12. Darbuotojas, kuris susidūrė su kitomis korupcinio pobūdžio nusikalstamomis veikomis, kaip jos suprantamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, privalo:

12.1. aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad nedalyvauja ir nedalyvaus tokioje veikoje;

12.2. pareikalauti, kad tokia veika būtų nutraukta;

12.3. įspėti korupcinio pobūdžio veikos subjektą, kad už tokią veiką gresia baudžiamoji atsakomybė;

12.4. informuoti apie tokią situaciją savo tiesioginį vadovą ir Mokyklos direktorių arba Varėnos r. savivaldybės tarybos antikorupcijos komisiją, STT.

12.5. Mokyklos darbuotojas ar kitas bendruomenės narys, pajutęs reikalavimą duoti kyšį, nedelsiant informuoja Mokyklos direktorių ar už korupcijos prevencijos atsakingą asmenį, Varėnos r. savivaldybės tarybos antikorupcijos komisiją, STT 24/7 karštosios linijos telefono numeriu (8-5) 2663333, elektroniniu paštu: pranesk@stt.lt.

13. Jei darbuotojas žino ar įtaria kitų darbuotojų sukčiavimo ar korupcijos atvejį, jis turi, užpildęs laisva formą raštišką pranešimą, informuoti pasirinktinai Mokyklos direktorių arba Mokyklos asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją. Pranešimą apie pažeidimą galima teikti vidiniu informacijos kanalu: asmeniškai mokyklos vadovui arba Mokyklos asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją, paštu arba elektroniniu paštu ryliskio.mokykla@varena.lt tel. 8 310 30192. Apie pažeidimą galima informuoti Varėnos r. savivaldybės antikorupcijos komisiją, STT pareigūnus šiomis priemonėmis: visą parą veikiančia „Pranešk STT“ linija (8 5) 266 3333, el. p. pranesk@stt.lt ar pateikiant pranešimą STT svetainėje (paspaudus nuorodą - <https://www.stt.lt/pateikti-pranesima-apie-korupcija/7425#turinys>) arba policiją.

14. Visos šios grandys turi glaudžiai tarpusavyje bendradarbiauti, kad užtikrintų tinkamą visų pranešimų tyrimą.

15. Asmuo, žinantis korupcijos atvejį ar jį pastebėjęs, įtaręs turi imtis šių veiksmų:

15.1. neteikti informacijos tretiesiems asmenims, o tik nurodytiems reagavimo į galimus korupcijos atvejus tvarkoje;

15.2. nebandyti tyrimo atlikti patiems ar pasitelkus kitus Mokyklos kolegas, rinkti įrodymų ar pačiam klausinėti kokių nors asmenų, vykdyti bet kokią savarankišką apklausą ar tyrimą;

15.3. jei turima svarbių, korupcinį atvejį įrodančių dokumentų, juos asmuo turi laikyti saugioje vietoje, niekam neplatinti ir neatiduoti, išskyrus asmenis, kurie nurodyti šioje tvarkoje;

15.4. išgirdus, pamačius, kas, darbuotojo manymu, yra svarbi informacija, užsirašyti laiką, datą ir kitą informaciją;

16. Jeigu yra gautas pranešimas dėl korupcinio atvejo, vadovas privalo reaguoti į tokį atvejį nedelsiant.

17. Vadovas turi netoleruoti pranešusio darbuotojo puolimo ar persekiojimo ir imtis veiksmų apsaugoti darbuotoją, geranoriškai pranešusį apie problemą.

18. Vadovas turi daryti viską, kas įmanoma, kad išlaikytų paslapyje pranešėjo vardą, jei jis to pageidauja.

19. Darbuotojai turi būti skatinami pasirašyti po raštiškais pareiškimais. Anoniminiai pareiškimai ne tokie reikšmingi, nors vadovai savo nuožiūra gali svarstyti ir tokius pareiškimus. Sprendžiant apie tai ar svarstyti anoniminį pranešimą ar ne, atsižvelgiama į iškeltų klausimų rimtumą, keršto ar grasinimų galimybę, galimybę patvirtinti pareiškimą kitais šaltiniais.

20. Gavus pranešimą dėl korupcinio atvejo, per 20 darbo dienų Mokyklos vadovas turi patvirtinti pranešimo gavimą, nurodyti kaip siūloma spręsti problemą, nurodyti apytikrą terminą, kada bus duotas galutinis atsakymas.

III SKYRIUS

GARANTIJOS ASMENIMS, PRANEŠUSIEMS APIE GALIMĄ KORUPCIJOS ATVEJĮ

21. Kiekvieno darbuotojo, pranešusio apie jam žinomą korupcijos arba sukčiavimo atvejį, informacija bus vertinama kiek įmanoma konfidencialiai. Toks pat patikimumas galioja ir tuo atveju, jei paaiškėja, kad darbuotojo nuomonė yra neteisinga, informacija nepasitvirtina. Darbuotojas, pranešęs apie korupcijos atvejus, nebus persekiojamas ar kitaip diskriminuojamas.

22. Įtarimais ar nepagrįstais kaltinimais neturi būti piktnaudžiaujama, nes darbuotojui, piktnaudžiaujančiam nepagrįstais ir piktybiškais pareiškimais ar kaltinimais, taikomos drausminės nuobaudos.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Mokykla parengia ir Mokyklos interneto svetainėje paskelbia direktoriaus įsakymu patvirtintą korupcijos prevencijos programą ir korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimo planą.

24. Darbuotojai, padarę korupcinio pobūdžio nusižengimus, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

25. Su šiuo Aprašu supažindinami visi Mokyklos darbuotojai.

26. Aprašas skelbiamas viešai Mokyklos interneto svetainėje adresu www.ryliskio.varena.lm.lt.
